

MAAGKLACHTEN BIJ ONTSTEKINGSREMMENDE PIJNSTILLERS (NSAID'S)

NSAID's zijn ontstekingsremmende pijnstillers zoals ibuprofen, diclofenac en naproxen. Ze verminderen pijn, remmen ontsteking en verlagen koorts. Deze pijnstillers worden regelmatig gebruikt bij verschillende reumatische aandoeningen waaronder reumatoïde artritis en de ziekte van Bechterew (axiale spondyloartritis).

NSAID's zijn te koop bij de drogist, maar kunnen wel bijwerkingen geven. De meest voorkomende bijwerkingen zijn maagklachten. Deze worden ook het vaakst bij Bijwerkingencentrum Lareb gemeld.

Maagklachten als bijwerking

Maagklachten als maagirritatie, buikpijn, misselijkheid, overgeven, een vol gevoel, weinig eetlust, boeren en zuurbranden komen bij 1 tot 30% van de gebruikers van NSAID's voor. Dit komt doordat NSAID's het slijmvlies van maag en darmen dunner maken. Het helpt om de pijnstiller met wat eten en een glas water of melk in te nemen. Alcohol en voedingsmiddelen die de maag irriteren, zoals scherpe kruiden, kunnen de klachten verergeren en worden afgeraden. Maagklachten ontstaan bij tabletten en capsules, maar ook bij zetpillen. Ook darmklachten, zoals winderigheid, diarree of juist verstopping, zijn bekende bijwerkingen.

De kans op maagklachten is groter bij hogere doseringen of langdurig gebruik, bij mensen die eerder een maagzweer hebben gehad, bij oudere mensen, bij mensen met een *Helicobacter pylori* infectie (zie ook kader) en bij overmatig alcoholgebruik. Ook als NSAID's samen worden gebruikt met corticosteroïden, sommige antidepressiva (onder andere SSRI's) of sommige antistollingsmiddelen (onder andere acenocoumarol, fenprocoumon, clopidogrel en acetylsalicylzuur) is de kans op maagklachten groter. Uit onderzoek blijkt dat naproxen en ibuprofen minder vaak worden gestopt door maagdarmklachten dan diclofenac en celecoxib.

Het gebruik van een maagbeschermer verlaagt de kans op maagklachten en maagschade. Artsen schrijven daarom vaak een maagbeschermer voor bij mensen met een hoger risico op maagklachten.

Ernstige maagdarmklachten

Bij NSAID-gebruik komt heel zelden een maag- of darmzweer of een andere ernstige beschadiging van slokdarm, maag of darmen voor. Deze zweren of beschadigingen geven een zeurende pijn in de bovenbuik of ernstige maagpijn. Door de beschadiging kunnen bloedingen ontstaan. Dat is te merken aan een bloederige of zwarte ontlasting bij een bloeding in de darmen of overgeven van bloed bij een bloeding in de maag. Het risico is groter bij mensen die al eerder een maag- of darmzweer hebben gehad of een andere ernstige maag- of darmziekte hebben. Het risico op een maagzweer lijkt lager bij diclofenac, celecoxib en etoricoxib dan bij naproxen.

Gelukkig krijgt niet iedereen die NSAID's gebruikt maagklachten of andere bijwerkingen. Voor veel mensen werken deze pijnstillers goed.

Stop niet zomaar met jouw medicijnen wanneer je last krijgt van bijwerkingen, maar bespreek klachten altijd met jouw arts. Zo kom je samen tot de beste oplossing.

De afkorting NSAID staat voor 'non-steroidal anti-inflammatory drug', in het Nederlands 'niet op steroïden gebaseerde ontstekingsremmende pijnstiller'. Naast een pijnstillende en koortswerende werking hebben NSAID's ook een ontstekingsremmende werking.

Jette van Lint en Jenny Hartman werken allebei bij Bijwerkingencentrum Lareb.

HELIOBACTER PYLORI

De Helicobacter pylori is een bacterie die in het slijmvlies van de maagwand kan leven. De Helicobacter pylori kan dus in het zure milieu van de maag overleven. Begin jaren tachtig ontdekten (onder andere) twee Australische onderzoekers dat deze bacterie een erg belangrijke rol speelt bij het ontstaan van een maagzweer.

JETTE VAN LINT EN JENNY HARTMAN

